

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Kuhinja vsak četrtik in velja s politično vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za črt let 2 K. — Narodna za Maribor 2 K, za drugo krajinsko 0,60 do 0,90. Vidar hodi sam po nje, plača na leto samo 7 K. — Narodna se pošila na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List o gospodarstvu domači. — Dva tedenska delovna društva* dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni list stanejo 16 vin. — Uredništvo: Karolina cesti Slov. 3. — Kolopis se ne vrata. — Upravištvo: Karolina cesti Slov. 3, upravljal

Za iserate se plačuje od enostopne petlitvite za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglaš primerno popusti. V oddelku „Zelo zanimivo“ stane beseda 10 vin. — Iserate se sprejemajo do toskopoldne. — Nekatere reklamate so neplačne.

Proglas na jugoslovanski narod.

V Zagrebu, dne 19. oktobra 1918.

Dr. Ante Pavelić, Svetozar Pribičević, podpredsednika.

Jugoslavija! Jugoslavija! Kako srčno te je vse pričakovalo! In sedaj si tukaj. Kot mlada, čila, zdrava in ljubka nevesta si prišla v naročje svojega žemina — troimenega jugoslovanskega naroda. Pozdravljena! Tisočkrat pozdravljena!

Narodno Veče SHS (Narodni svet Slovencev, Hrvatov in Srbov) je dne 19. oktobra 1918 prevzelo vodstvo naše narodne vlade v svoje roke. S tem dnem je storjen velik korak za našo svobodo. Na svetu je ni več sile, ki bi nam mogla preprečiti to, kar hoče ves naš narod od Mure do Adrije in od tirolskih gorà do daljnega Soluna. Padle so deželne in državne meje in Slovenci, Hrvati ter Srbi smo združeni kot en narod v veliko, skupno, svobodno in srečno domovino. Ne bodo nam več Nemci in Madžari rezali kruha, ne bodo več preganjali,

naših bratov in sester: otresli smo se tu-
jega jarma.

Tudi miru nam ne bodo predpisovali Nemci in Madžari, temveč na mirovnem posvetovanju bo zastopan naš jugoslovanski narod po svojih posebnih odposlancih. Ker bo mirovna konferenca določevala natančne meje Jugoslavije, kakor ji bo nasvetoval Narodni svet, in ker bodo na tej konferenci odločevali pravičnočuteči ljudje vseh držav, pred vsem Wilson, smo lahko trdno prepričani, da nam noben slovenski kraj ne bo šel v izgubo, temveč da bomo lahko zaklicali s pesnikom:

**Bog živi vse Slovane
Pod streho hiše ene!**

Vojaški novinec.

Belgijska novost.

Prevod Henrik Konsjans; preložil za „Slov. Gospo-
dar“ AL E.

(Dalje.)

„Moj Bog! Pa zaradi mene!“ je vzkliknila deklica prebledelši ter se vidno tresla.

„Ne zmenite se za to, je presmešno. Konec bo ta, da pojdeva skupaj pit: to je Valončeva navada, da dobi brinjeveca, kadar ga žejta. To se mu pripeti dvakrat na teden in to je splošno znano. — Zdaj pa pojdva hitro, popeljem vas v bolnico, kjer je Janez Brems.“

Katrica je plačala pivo in zapustila krčmo z vojakom. V pogovoru jo je peljal skozi par ulic ter jo potem zapustil z besedami:

„Ali vidite tam-le vojaka na klopi pred vrati tiste velike hiše? To je bolnica. Nagovorite vojaka. Spusti vas noter, ako bo mogoče. Srečno se vrniti domov in prav lepo pozdravite mojega očeta, kadar ga boste videli.“

„Stokrat vam hvala, prijatelj!“ odgovori Kat-
rica in odide proti bolnici.

Ko je bila deklica sama, se je njene duše lotila globoka žalost in skoro se ni upala nagovoriti vojaka, ki je sedel na klopi. Ko pa se je bližala bolnici, ji je prijazen smehljaj razjasnil lice. Zdelo se ji je, da pozna vojaka. In res, ko je bila le še par korakov od njega, ga je že poklicala po imenu; bil je Jakob, sodarjev iz Tistja, o katerem je pisal žanez, da je postal korporal.

Ugledavši deklico, je ves vesel skočil pokoneu, hitel je nasproti in klical veselo iznenaden:

„Katrica, vi ste? Moj Bog, kako sem vesel, da vas vidim tukaj. Kaj delajo ljudje v naši vasi? Ali je moja mati ozdravela? Ali vedo tam, da sem postal korporal? Kaj pa je rekla Lizika, ko je to slišala?“

„Vse je, kot je bilo“, odgovori Katrica; „vaša mati so bili zadnjo nedeljo že pri maši; mrzlica jih je zapustila in kar videti jim ni, da so bili močno bolni — Liziki sem sama povedala mimogrede, da ste povišani.“

„Kaž pa je reka?“
„Zardela je čezinčez in tako je bila vesela, da
ni mogla več govoriti; iz oči sem ji brala to.“

Korporal Jakob je počasi povsili glavo in zrl
v tla: obraz se mu je naenkrat izpremenil: tudi on

je čutil, da je zardel od sramu in mu srce bije hitreje. Rojstna vas s polji in travniki, mili pogled za ročenke, ljubezni polni smeh materin, nedeljsko veselje po dolgem delu, pesmi pod zeleno lipo, klepetanje domače srake, lajanje hišnega psa, šumenje domačih smrek . . . vse to mu je sveže in živo vstalo pred očmi, vse to mu je vablivo zvenelo na uho ter ga potapljal nazaj v čarobno življenje, po katerem je hrepenel . . .

„Kaj pa sem rekla takega, Jakob, da vas je užalilo?“ vpraša Katrica tiho.

„Oh, Katrica“, je odgovoril, „še sam ne vem. Naenkrat sem videl pred očmi našo vas, tako živo, da sem videl, kako se je solnce iskriilo na zvonikih. Moj oče je na polju kopal strnišče in moja mati je stala poleg in slušal sem, da sta govorila o meni. — Vsega me je prevzelo, a zdaj je pri kraju.“

„Pojdiva, Jakob“, pravi Katrica, „peljite me hitro k Janezu; kako bo vesel, ko me zagleda!“

„Da, Vogu bođi potoženo; prišla sem ž njim govorit in ga tolažit. — Ne stojva dalje tukaj, takoj me peljite k njemu!“

„Katica, kako vas pomilujem“, vzdihne Jakob
v resnici žalosten.

(Dalje prihodnjič.)

Wilsonov odgovor Avstriji

Avstro-Ogrska je na svojo noto z dne 4. oktobra Zedinjenim državam dobila po švedskem poslaniku v Valingtonu ta le odgovor:

Državni departement, 18. okt. 1918.

Gospod!

Imam čast, Vam potrditi sprejem Vaše note z dne 7. t. m. s katero ste nam izročili poročilo c. in kr. vlade avstro-ogrsko našemu predsedniku. Prosim Vas, bodite tako prijazni in izročite po Vaši vladi c. in kr. vladi naslednji odgovor:

Predsednik smatra za svojo dolžnost, sporočiti avstro-ogrski vladi, da se ne more baviti predloženim predlogom te vlade, ker so od njegove poslanice z dne 8. januarja nastopili gotovi dogodki največje važnosti, ki nujno soodločujejo ter so spremenili odgovornost vlade Zedinjenih držav.

Med 14 pogoji, ki jih je predsednik tedaj formuliral, je tudi bil sledeči:

Narodom Avstro-Ogrske, katerih mesto želimo zavarovati in zasigurati med narodi, se mora zjamčiti najprostejša možnost za avtonomen razvoj.

Odkar je bil napisan ta stavek ter povedan v kongresu Združenih držav, je vlada Združenih držav priznala, da obstoja vojno stanje med Čehoslovaki in med Nemčijo in avstro-ogrsko državo ter da je češko slovaški Narodni svet de facto (dejanski) vojskujoča se vlada, katera je opremljena s primerno avtoriteto, da vodi vojaške in politične zadeve Čehoslovakov. Priznala je (vlada Zedinjenih držav) tudi v najširšem obsegu pravičnost narodnih stremeljenj Jugoslovancev za svobodo.

Predsednik torej ni več v stanu, priznati samo golo avtonomije teh narodov kot podlagi za mir, temveč je prisiljen vztrajati pri tem, da sodijo Jugoslovani in ne on o tem, kateri ukrepi od strani avstro-ogrsko vlade bi zadovoljili težnje in mišljenje narodov o njih pravicah in o njihovem namenu kot član družine narodov.

Sprejmite gospod, ponovno zagotovilo mojega najvišjega spoštovanja.

Podpisan: Robert Lansing.

Položaj.

Maribor, 22. okt.

Naš cesar Karel je izdal dne 17. oktobra na avstrijske narode oklic, v katerem jim obljublja novičan razvoj in samostojnost. Po cesarjevi besedah bi naj bila Avstrija v bodoče po volji svojih narodov zvezna država, v kateri bi naj vsak narod na svojem ozemlju tvoril svojo lastno državo. V Avstriji bi se ustanovile te-le nove države: Ilirska (jugoslovanska), češko-slovaška, rusinska in nemško-avstrijska. Za Poljake se ustanovi samostojna Poljska, obstoječa iz vseh dežel, kjer prebivajo Poljaki, Trst pa bi dobil svojo lastno upravo ter bi bil neposredno podvržen osrednji državni oblasti. Cesarjev oklic, ki so ga sestavili in popravljali sami Nemci in Madžari in za katerega je odgovoren ministrski predsednik Hussarek, povdarja, da se nova državna preuredba v nobenem oziru ne dotika dežel ogrske krone. Torej bi prišle glede Jugoslavije v poštev samo slovenske in hrvatsko-srbske pokrajine, ki spadajo pod Avstrijo; istotako bi bili v češki državi samo kraji, kjer prebivajo avstrijski Čehi brez Slovencev in brez velikega dela dežel češke krone, katere hočejo Nemci odtrgati od Češke. S takim polovičarstvom seveda ne more biti noben Slovan zadovoljen. Radi tega je naše politično vodstvo, t. j. Jugoslovanski klub, odklonil preuredbo države, kakor jo ponuja cesarjev oklic. Mi zahtevamo združitev vseh krajev, kjer prebivajo Slovenci. Hrvati in Srbi, v samostojno in popolnoma svobodno Jugoslavijo. Dokler vlada ne ugoditi tej naši zahtevi, ni misliti na mir. Saj povdarja predsednik severoameriških Zedinjenih držav, Wilson, da je prisiljen vztrajati pri tem, da narodi sami sodijo o svoji usodi in o ustanovitvi svojih držav. Wilson in njegovi zavezniki poprej ne marajo skleniti miru ne v Avstrijo in ne v Nemčijo. Kdor se še torej zdaj protivi samostojnosti Jugoslovancev, je kriv, da se nadaljuje vojna. Ti krivci so Nemci in Madžari, ki odrekajo Slovanom pravico do ustanovitve naših držav. Položaj je danes tak, da bomo Slovani dobili vse, kar zahtevamo, ali je potem to ljubo našim dosedanjim tlačiteljem ali ne. Mejo med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo ne bo delala Drava, kakor so razbojnali v svet nemški časnikarji, ampak se-

verno našo mejo si bomo določili mi Slovenci sami, kjer si jo bomo hoteli! Naša volja pa je ta, da bo Jugoslavija segala tako daleč, kakor daleč sega slovenska govorica. Niti eden kraj, kjer govorijo, ali so pred leti govorili slovensko, ne sme ostati izven Jugoslavije. Da se izvrši ta veliki načrt za našo svobodo, se je v Zagrebu ustanovil veliki jugoslovanski Narodni svet (Narodno veče), ki vodi zdaj vse predpriprave za ustanovitev Jugoslavije. (Glej: Proglas na jugoslovanski narod.) Torej Jugoslovani! Glavo po konci, ker bliža se naše odrešenje!

Nemčija je baje že sestavila odgovor na zadnje Wilsonovo mirovno pismo. Ker odgovor nič ne omenja odstopa cesarja Viljema in sploh Hohenzollerncev od nemškega prestola ter tudi ne pove nič natančnega glede drugih Wilsonovih zahtev, je skoraj gotovo, da bodo Wilson in njegovi zavezniki odklonili ponujeno premirje z Nemčijo in vojska se bo nadaljevala. Ali bodo merodajni činitelji v Nemčiji se obotavljali ter odlašali tako dolgo, dokler ne bodo sovražniki Nemčije od juga in zahoda primarširali v Berlin in tam narekovali Nemcem mir, kakršnega bo četverosporazum hotel?

Na frontah je sedaj položaj tak-le: V Srbiji se nemško-avstrijska armada umika noč in dan. Združena srbsko-ameriško-francosko-angleško-italijanska armada, ki šteje nad milijon mož, je zavzela že tudi večji del Stare Srbije. Sovražne čete se bližajo Belgradu in Sarajevu. Soditi po sedanjem položaju in dogodkih, ki se odigravajo te dni, ko dobijo čitatelji naš list v roke, že vsa v srbski oblasti. V Srbiji vlada seveda velikanska veselje, da je domovina oteta tujega jarma. V Albaniji so se morale naše čete umakniti proti severu in izprazniti zasedene kraje. Umikanje je silno težavno, ker se mora naša armada boriti zoper več sovražnikov. Za hrptom so se namreč naenkrat pojavile močne ustaške čete, katerim so se še pridružili številni dezertjerji. V Crnigori je izbruhnila vstaja. — Četverosporazumovi listi pišejo, da bo četverosporazumova armada po zasedenju Srbije navalila na Ogrsko. — O italijanskem bojišču pravi naš generalni štab, da ni tam nobenih posebnih dogodkov, a tujezemski listi naglašajo, da se je naša armada na Benečanskem že začela umikati. — Na zahodu se nemška armada umika vedno dalje in dalje. Nemci so že popolnoma izpraznili belgijsko obal do nizozemske meje. Umikajo se tudi na ostali črti do Švice. Ves napor maršala Hindenburga in njegovih pomočnikov, ustaviti umik nemške armade, je zaman. Naval ogromne in silne sovražne armade je tako velik, da je vsak odpor nemških čet namah uničen. — Turki so prosili Wilsona za premirje in mir, kakor Bolgari in so se menda že popolnoma udali v svojo usodo. Turčija bo razdeljena.

Dasiravno je že dosedaj bil ves svet razun Madžarov proti Nemčiji, vendar še vstajajo proti njej vedno novi sovražniki. Sedaj ji grozita še tudi sosedni državi Nizozemska in Danska. Poslednja zahteva, da ji mora Nemčija vrniti del dežele Slezvig, katero ji je iztrgala s pomočjo Avstrije l. 1864.

Tak je sedanjí položaj:

V dosego svojega smotra se je Nemeec posluževal krute sile. Nekaj časa se je zdelo, kakor da se bodo izpolnile vsenemške sanje ter bo nemška moč res zavladovala nad celim svetom. Pa vsenemški san je bil kratek. Zmagala je pravica! Bog je uslišal kliče trpečih in jim je poslal rešitelja.

Ne bo dolgo, ko bomo zapisali dve besedi: Svoboda in mir!

Veleizdajalci!

Nemci so postali veleizdajalci! Javno kričijo in vpijejo te dni na shodih in v svojih listih, da se mora nemški del Avstrije priklopiti Nemčiji. Nemški nacionalci torej zapuščajo svojo staro domovino in svojega cesarja in se kar javno pridružujejo veleizdajalcem. Dosedaj so vedno vpili, da smo Slovani veleizdajalci, samo, ker smo zahtevali svojo narodno svobodo. Kje si, vlada?

Trpeli smo velike krivice, a pretrpeli smo! Na jugu ste po nedolžnem pomorili na tisoče slovanskih mož in žen, mladeničev in mladenk, otrok in starčkov,

Alpski Nemci in Slovenci.

Dogodki zadnjih tednov so zmešali avstrijskim Nemcem štrene in možgane. Oboje bi zdaj v naglici radi uredili, pa gre jako težko. Nekateri so prav milostno privolili, da se združijo Slovenci s Hrvati in Srbi v eno skupino, drugi iščejo za sebe rešitev v nemškem rajhu, mnogo jih je, ki pravijo, uredimo si svojo državo po načelih samoodločbe. V graški „Tagesposti“ z dne 17. oktobra roti neki nemškona-

cionalni politik (ki se ni upal podpisati) alpske Nemce, da ne smejo pod nobenim pogojem dovoliti združitve Slovencev in Hrvatov. Alpskonemška država šteje baje 6% milijona ljudi, torej jim poldrugi milijon Slovencev ne sme zapirati pota do morja, ki se dovoljuje Poljakom in Srbom. Manjši narod ne sme zastavljati poti večji državi. Slovenci in Hrvati so narodnostno različni, torej jih mora politika ločiti, kakor so politično ločeni Holanci od Nemcev, Danci od Norvežanov. Na severni obali Francije je 1% milijona Bretoncev, svet še o njih niti ne ve, da so, četudi jih je več kot Slovencev.

Da bodo nemški braleci verjeli takim izvajanjem, je gotovo, ker vemo, da so premalo samostojni, da bi znali misliti s svojimi možgani. Mi si pa sodimo: Če avstrijski vsenemci tako hrepenijo po severu, če tako žalujejo za svojim Kaiserjem, potem jim je edina rešitev zveza s Severnim morjem. Tudi je debela laž in pesek v oči, da bi bilo Nemecev, ki po zemljepisni legi nagibajo k jugu, 6% milijona. Na jug bi bili navezani Nemci Štajerske, Koroške, deloma Tirolske, teh pa ni nikdar nad 6 milijonov, Nemci ob Donavi imajo prosto pot proti severu. O razmerju Slovencev do Hrvatov sodi dotični „učeni“ pisec kakor slepec o barvah. Najbolj ganljivo je, kako dokazuje, da nimajo Slovenci in Hrvati zgodovinske pravice do ujedinjenja. Zakaj torej nimajo te pravice? Čujte in strmite! Slovence so podjarmili Nemci, Hrvate pa Madžari! Če so nas torej cela stoletja tepli na eni strani Nemci, na drugi pa Madžari, je to dokaz (zgodovinski), da se zdaj ne smemo združiti, ampak še naprej držati svoje krvave hrbte nemškemu in madžarskemu biču. Tudi narodnostne pravice do združenja nimamo, ker govorimo različen jezik. Nemoj je že od nekdaj odločeno, da ima trdo glavo do priučenja tujih, zlasti slovanskih jezikov, zato je naravnost zabava za Slovence, ako čita kakšno razpravo Nemca o razmerju slovanskih jezikov. Res je, pravi, da ima umetna književna slovensčina nekaj podobnosti s hrvaščino, tudi je res, da se najdejo prehodi med obema jezikoma, pa kaj podobnega se najde tudi med drugimi narodi, ki so politično ločeni. Torej mora tudi Slovence in Hrvate politika ločiti.

Prepozno je prišel nemški Muhl s svojo zagovodo, ki jo hoče zabiti med Slovence in Hrvate. Kako bi si mašil ušesa, ko bi slišal našo lepo pesem: „Od njinjala nas jedna, slobode željna mati...“ a plakala je biedna — sukobi što je prati — gdje još smo pociepani dok robstvo tisti nas, a nači liek toj rani, to zavjet naš i spas... Slovence i Hrvat, za uvijek brat i brat.“ Dozdaj je plakala žalostno naša bedna mati, ko je videla, da nas suženjstvo loči in k tlom tišči, pa rešitev smo si našli v najglobljem prepričanju, da smo si bratje na veke, Slovenci in Hrvati. Našega pobratimstva, naše zveze ne razbije odslej nobena sovražna sila. Kar je pa odločno zavezdni Slovencev, naročimo si hrvatske časopise, čitajmo hrvatske knjige, razširjajmo znanje hrvaščine med ljudstvom. Pevski zbori, poprimite se krasnih hrvatskih skladb, ki imajo v sebi ogenj ljubezni do domovine, kakršnega zastoj iščemo v pesmih drugih narodov. Tako se bo misel pobratimstva dejansko razširila tudi med nižjimi sloji našega ljudstva ter povzdignila njegov narodni ponos. Nemcem pa mirno svetujemo, naj le bolje pazijo na svojo „Wacht am Rhein“, naše slovansko morje Adrijansko pa naj pustijo pri miru.

Slovenskim staršem v preročanje.

(Dopis iz Poljčan.)

Roseggerjevo šolo v Peklu pohaja letos v cellem 145 otrok. Torej napredek napram lanskemu letu. Gotovo je, da je še pri nas nekaj nezavednežev, ki mislijo, da je bolj „nobel“, če se otrok odgoji za nevednega nemškutarja, kakor pa za značajnega narodnjaka in na ta način žrtvujejo svoje otroke tej ponemčevalnici. Ker takih ljudi danes ni več mnogo, se ta uspeh ne more na račun teh beležiti. Vzroka naraščanja števila nemško šol obiskujočih otrok je iskati čisto drugje. Brihtna glava že od nekdaj, ta pekelski nadučitelj se poslužuje za lovljenje dece čisto originalne metode — dobrega razredovanja. V tej famozni šoli dobi vsak tepec dober red. Dogaja se, da hodijo nezavedni starši otrok, ki v okoliški šoli slabo napredujejo, k učitelstvu in groze, da bodo svoje otroke pošiljali rajši v pekelsko nemško šolo, če bodo slabo razredovani. Posledica temu je, da se nažene iz cele okolice najslabši material, seveda še zmiraj dosti dober za nemškutarsko politiko, v to šolo. Največje tepce in potepuhe poljčanske in laporske šole najdeš naenkrat v tej šoli in ti vsi seveda naenkrat izvrstno napredujejo. Uspeh tega dobrega razredovanja tudi ne izostane. Starši mislijo po izpričevalih, da otroci bogve kako napredujejo in jih dajo v srednje šole, kjer vsi dosledno propadejo. Do sedaj še razven enega ni nobeden učenec te šole izdelal gimnazijskega razreda niti ne z zadostnim uspehom. Ta edina izjema pa ni zasluga nadučitelja Schmucka, marveč instruktor kakor tudi fantov oče sta mu ubijala celo leto v glavo analizo nemškega stavka v potu svojega obraza. Če bi g. Schmuck o svojih pedagoških uspehih dvomil, se mu lahko na željo imena navedejo. Kakor se kaže, ni naloga te ponemčevalnice napredek, marveč v smislu nemškonaacionalne zavratne politike umoriti vsak talent in vzgajiti kolikor mogoče več hlapecev in viničarjev za tukajšnje mogotce „nemškega“ kalibra.

Očetje in matere, še je čas, popravite napako, če ste vpisali svoje otroke pod pritiskom ali kakorkoli v to šolo. Jugoslavija vam trka na vrata, kjer

se bo vse korenito spremenilo in bo našel vsak nadarjen in priden človek svoj kos kruha. Ne pomagajte sami ubijati nadarjenosti in veselja do učenja pri vaših otrocih, pomislite, da so oni za kaj boljše-ga ustvarjeni, kakor za hlapce pri Mahoriču, Baumannu, Simu itd. Jugoslovanski piš pa bo tako korenito pometal v Dravinjski dolini, da bodo različne „šuljojtre“ brez sledu izginile.

Cene za krompir.

Vlada plačuje, kmetom krompir 100 kg po 20 K, a vojno-žitno-prometni zavod ga prodaja po 45 K. Tako zaslužio židje in vojni dobičkarji, ki so pri tem zavodu gospodje, za svoje papirnato delo celo 5 K več, kot dobi kmet plačano za krompir, ki ga je moral celo leto gojiti in trdo delati. 45 K zahteva vojno-žitno-prometni zavod celo za krompir, katerega kupce sam odzame pri kmetu. Pisec teh vrst je sam videl račun vojno-žitnega zavoda, na katerem se je nekemu podjetju zaračunal krompir v sosednji občini po 45 K. Torej židje smejo zaslužiti pri 100 kg 25 K, za „trudapolno“ delo, da so pisali dvojna pisma in račune, a kmet, ki je dal njivo, gnoj, seme, živino in delavce skozi celo leto ter je plačal davek, pa samo 20 K. Če to ni čisto navadni švindelj, kaj je še potem! Slovenske kmete obsojajo nemški uradniki in sodniki na velike kazni in globe, če n. pr. prodajo kakemu Nemcu 1 kg jabolka za 5 ali 10 v dražje kot je najvišja cena, nemški vojni dobičkarji in Claryjevi židje pa smejo zaslužiti z barantijo naših pridelkov ogromne svote ter hodijo svobodno okoli kot „najpoštenejši“ ljudje in kot „najboljši“ državljani.

Cepljeno trsje odda deželni odbor iz deželnih trsnic. 140.000 komadov cepljenk, 100.000 divjakov in 1 milijon rozg. Cene za cepljenke za premožne 2000, za vse druge 1800 K za 2000 komadov, divjaki za premožne 40, za druge 30 K, rozge 25 K. Naročila se naj pošljejo takoj (eks presno) deželnemu odboru v Gradcu, najpozneje do 15. novembra. Pri naročilu se mora natančno navesti ime, stanovanjsko in stan naročevalca, davčna občina, kjer leži vjograd, zaželjena vrsta trte in zadnja pošta. Vsak naročilec dobi do 15. januarja 1919 obvestilo, kje in koliko trt dobi. — Slovenski vinogradniki podvizajte se! (27 Kienr.)

Razne politične vesti.

Avstrijska državna zbornica. V seji državne zbornice dne 22. oktobra je vlada predlagala, da izvoli zbornica odsek 26 članov za mirovna pogajanja. Kot prvi je govoril ministrski predsednik Hussarek. O Wilsonovem odgovoru Avstriji je rekel, da upa, da se mirovna pogajanja ne bodo razbila. Baval se je nato s cesarjevim oklicem na narode. O Narodnih svetih je izjavil, da bo vlada delovanje Narodnih svetov krepko podpirala. Govoril je nato o prehranjevalnih razmerah ter izrazil svoje globoko obžalovanje, da je vrednost našega papirnatega denarja tako zelo padla. Sklepno je rekel, da sta dva pota, ki vodita do rešitve velikih političnih vprašanj v naši državi in sicer pot s silo in pot sporazumljenja, toda odločiti se je treba za poslednjo. Glede bodoče usode Bosne in Hercegovine je pa mnenja, da je treba to vprašanje rešiti v okviru države. Hussarekov govor je bil tako medel, da ni zadovoljil nikogar, še celo Nemci so mu ugovarjali z medklici: Vse prepozno! Vršile so se nato razprave o vložnih nujnih predlogih. Prihodnja seja v petek.

Interpelacije naših poslancev. V torkovi seji državne zbornice sta stavila poslanca dr. Korošec in Stanek interpelacijo, da se pošljejo jugoslovanski, češkoslovaški in poljski polki nemudoma v svojo domovino ter da se odpokličejo avstro-ogrski polki z zapadne (nemške) fronte. Poslanec dr. Benkovič je stavil interpelacijo glede političnega preganjanja uslužbencev trboveljske premogovne družbe. V vojnem odseku avstrijske delegacije sta pa stavila poslanca dr. Korošec in Stanek interpelacijo, da se odpošljejo domov vsi črnovojniki, stari 42—50 let ter da se sploh vsi črnovojniki izpustijo iz črnovojniške službe.

Nemcem je dovoljeno hujskati. Ta teden smo zopet doživeli nov dokaz „prijaznosti“ mariborske cenzure napram slovenskim listom. Prvi drž. pravnik Verderber je zaplenil cel članek „Obmejnim Slovincem“ v ponedeljkovi „Straži.“

— In take reči nam mariborski državni pravnik zapleni, dočim pa sme Jahn v „Marburgerci“ in „Montagu“ divjati in besneti čez Slovence, kakor mu drago. Gg. cenzorji, le tako naprej to kratko dobo, ko še imate oblast nad nami. Saj dolgo ne boste več z modrim svinčnikom

črtali „Straže“ in „Slov. Gospodarja.“ Na vaše mesto pridejo drugi!!!

Nemško Avstrijo so ustanavljali nemški poslanci dne 21. oktobra na Dunaju. Dočim vlada pri Slovanih popolna edinost glede bodočih ciljev, se Nemci ne morejo zediniti. Kak bi naj bil ustroj nove Avstrije in pod katero vrhovno oblast bi naj apadala? Voditelj socialnih demokratov dr. Adler je zahteval demokratično ljudovlado (republiko), krščanski socialci in nacionalci so pa za monarhijo, t. j. državo, ki bi ji stal na čelu cesar ali kralj. Za predsednika nemškoavstrijskemu političnemu vodstvu so bili izvoljeni: nacionalc Dinghofer, socialni demokrat Seitz in krščanski socialc Fink. Zborovanje je sprejelo resolucijo, v kateri se zahteva, da se morajo v Nemško Avstrijo utesniti vsi kraji, kjer prebivajo Nemci. Nemški narod se bo odločno protivil vsakemu poizkusu priklopiti kraje, kjer prebivajo nemški kmetje, delavci ali meščani h kaki drugi državi. Nemška Avstrija bo iskala stika z drugimi narodi v svrhu dohoda do morja. Dokler se ne bo izvolila narodna skupščina, katera naj izdela ustavo za novo državo, bodo nemški poslanci zastopali Nemško Avstrijo kot njeni odposlanci. Nemška Avstrija hoče biti po svojih zastopnikih udeležena na mirovni konferenci. Nemški poslanci naj kot Narodni svet vodijo vse priprave za upravo Nemške Avstrije. Posebna pozornost se obrača na pretečo lakoto v nemških krajih. Izvolil se je še poseben odbor 20 članov, ki bo v skupini poslancev izdelal potrebne predloge. Nekateri poslanci so zahtevali naj se Nemška Avstrija priklupi Nemčiji, drugi so zopet vstrajali pri zahtevi, naj ostane nova država pod Habsburžani. Zdi se, da je večina za priklopitev Nemčiji.

Čehi so po svojem Narodnem izboru (svetu) dne 19. t. m. sklenili, da se z Avstrijo sploh ne pogajajo in da protestirajo proti raztrganju enotnega češko-slovaškega naroda. Največja briga češkega Narodnega sveta je, da združi v popolnoma samostojno državo ne samo ogrske Slovake, temveč tudi lužiške Srbe v Nemčiji.

V Švico so odpotovali zastopniki Čehov in Jugoslovancev, da se tam posvetujejo z odposlanci češkoslovaškega in jugoslovanskega inozemskega odbora in z zastopniki četverosporazuma glede bodočega razvoja slovanskih držav v Avstriji in glede mirovnih pogajanj. Sedaj bi tudi Nemci radi šli v Švico. Kakor se vidi Nemci vsak dan prepozno vstanejo.

Nemci ponujajo Jugoslovanom roko. Nemški listi, posebno „Tagespost“, so prišli do prepričanja, da jim bo šlo brez Slovanov zelo slabo. Zato so se že nekoliko poboljšali in ponujajo Jugoslovanom roko v spravo. A ne vsi in tudi ne prostovoljno. Tako delajo, ker so v sili. Mariborski nemški listi pa še vedno huje hujskajo. Marburgerca, glasilo spodajestajerskih nemčurjev noče sprave z Jugoslovani, ampak zahteva, naj se vojnska nadaljuje.

Za Ornigovo janičarsko vzgajališče so poleg notarja Bratkoviča, župnika Vogrina in kaplana Salamuna prispevali prost Jurkovič 500 K, L. Gregorič v Ptuj 100 K, Ferdo Kralj v Ormožu 200 K, Jakob Herg v Vinskem Vrhu 20 K, nadučitelj M. Vauhnik pri Sv. Marku 20 K, K. Mikl pri Sv. Nikolaju 10 K, dr. Luka Wolte, uradni vodja v Celju, 10 K, A. Skusek, fotograf v Mariboru, 10 K in gostilničarka Marija Međen v Mariboru 5 K. — Jugoslavija je tukaj, a ti ljudje so še tako zagamani v nemčurskega polboga, da mu poklanjajo darila za vzgojo janičarjev. Čudni ljudje!

Kako bo Maribor vaš, ko pa niste v njem več varni! Mariborski Nemci se strašno kregajo nad cesarjem, nad Wilsonom in nad vsem svetom, ker bode Maribor spadal pod Jugoslavijo. Zakaj neki? Saj ni še več varni v našem mestu. Pred dnevi je prišel v neko kavarno urednik lista „Marburger Zeitung.“ Slovenski železničar ga pozdravi s klicem: „Živijo, Jugoslavija!“ Urednik godrnja. Železničar mu odgovori z dvema vročima zaušnicama. Godrnjač pobegne. Nikogar ni bilo, ki bi bil branil velikega Nemca. V neki drugi gostilni sedi vesela družba. Prepevali so slovenske pesmi. Oroslovemu pisarju in brusaču blizu Spaceka to ni bilo prav. Protestirala sta, zakaj se v nemškem Mariboru prepevajo slovenske pesmi. Pristopi krepak mladenič in oba sta dobila — „dobro“ plačilo. In tudi teh Nemcev nihče ni branil. Časi se spreminjajo...

Jugoslovani v Ameriki so do sedaj nabrali za novo jugoslovansko državo že 720 milijonov frankov zlata. Nemci in nemčurji gobeždajo, da se nam bo v ugoslaviji gospodarsko slabo godilo, da bo prišla na nas velika svota dolgog Nemčije in Avstrije, da bomo morali plačevati svoje ministre, zidati palače itd. To je vse samo navadna laž in beganje naših ljudi. Nam se ni ničesar bati. Za Nemce ne bomo plačevali dolgog; za te ljudi ne vinarja, ne flica. Naše finance bodo stale v nemškem zelo ugodno.

Nasvet nemškemu nemčurskim uradnikom. Naš štajerski Narodni svet pripravlja predlog, da se prijateljski svetuje zagrizenim nemškim in nemčurskim uradnikom po naših krajih, da naj že sedaj pro-

sijo za svojo premestitev v nemške kraje.

Za upravo naše Jugoslavije imamo dovolj lastnih ljudi, ljudi naše krvi.

Narodnostno vprašanje v ogrskem drž. zboru. V petkovi seji ogrske drž. zbornice dne 18. t. m. se je vršila velika razprava o narodnostnem vprašanju. Rumunski poslanec Vajda je v imenu Rumunov podal izjavo, da zahteva v avstro-ogrski državi živeči rumunski narod uresničenje nezastarelih pravice narodne samoodločbe. Slično izjavo je ob napeti pozornosti zbornice podal poslanec Juriga kot zastopnik ogrskih Slovakov v sobotni seji ogrske drž. zbornice ter je med drugim izvajal sledeče: „Narodni svet slovaškega naroda podaja po svojem zastopniku v poljski zbornici sledečo izjavo: Pravica samoodločbe slovaškega naroda je znova vstala. Slovaški narod zahteva biti zastopan na svetovnem mirovnem zborovanju po svojem lastnem zastopniku ter ne sprejema nikakega vplivanja na svoje zadeve od katerekolisibodi strani.“ Madžarski oholi mogotci so obsuli zastopnika ogrskih Slovakov z grdimi psovkami kot izdajalec domovine itd. Kljub madžarskemu pritisku na zatirane ogrske Slovake in kljub madžarski strahovladi je narodna zavest ogrskih Slovakov močno vsplamtela.

Nemčija. Nemška vlada je dne 20. oktobra odgovorila Wilsonu na njegovo zadnjo mirovno poslanico. Odgovor je zelo nejasen in gotovo Wilson ne bo zadovoljen z njim. Glavno je, da nemška vlada zagotavlja, naj nemški podmorski čolni ne potaplajo več potniških ladij. Drugih Wilsonovih zahtev pa se nemški odgovor izogiblje. — Iz Stockholma poročajo, da zahteva četverosporazum od Nemčije: 1. Izpraznitev nemških mest Metz in Strassburg, 2. odstop Helgolanda in Kiela, 3. predajo vseh nemških P-čolnov in vsega nemškega trgovskega brodogoja. Uradno še ta vest ni potrjena, verjetna pa je, ker se vedno bolj slišijo glasovi: Nemčiji Wilson ne bo prejel dovolj miru, dokler se sama ne bo ponižala in kot premaganca in spokornica prosila svoje sovražnike za mir. —

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Župnija Loče je dobil č. g. Marko Žičkar, župnik pri Sv. Jerneju nad Ločami.

† Župnik Franc Zmazek. Od Sv. Benedikta v Slov. gor. nam poročajo: Umril je ponoči od 18. na 19. oktobra nagloma velečast. g. župnik in duhovni svetnik Fr. Zmazek. Pokojni je bil posvečen v duhovnika l. 1870; bil je star 74 let. Službeval je kot kaplan pri Sv. Petru pri Mariboru in v Slarem trgu. Bil je župnik pri sv. Urbanu in in leta 1893 župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Delo, katero je pokojnik izvršil z obžalovanja vredno vestrajnostjo pri farni cerkvi, posebno pa pri podružnici Sv. Treh Kraljev, je ovekovečil spomin za vedno v benedički župniji. Srce Jezusovo, katerega iskren častilec je bil pokojni, mu je gotovo milostljiv sodnik. Počivaj v miru! Pogreb je bil v torek ob 10. uri.

† Matija Slavič. V Bučevcih v župniji Sv. Križa na Murskem polju je v soboto, dne 19. okt. zvečer umrl posestnik Matija Slavič, oče bogoslovne profesorja g. dr. Matija Slaviča. Rajni, ki je dosegel starost 77 let (rojen 25. decembra 1841), je bil mož odločno katoliškega mišljenja, kalero je v Slavičevi hiši udomačeno že od nekdanj. Saj je ta hiša Jugoslovanom dala dala dva duhovnika-bogoslovna profesorja: sin rajnega je bogoslovni profesor v Mariboru, brat rajnega Franc Slavič pa je bil jezuit, bogoslovni profesor in nazadnje bogoslovni ravnatelj med brati Hrvati v Sarajevu († 1909). Rajni Matija Slavič je bil razumen in izvrsten gospodar, ki je v domači hiši svojim pri-gospodaril blagostanje. Njegovo oko pa ni obviselo na domači hiši, temveč je tudi bilo odprto javnemu blagru. Rajni je bil ud okrajnega zastopa v Ljutomeru, večletni načelnik krajnega šolskega sveta v Vučji vesi, večleten župan in do smrti odbornik občine v Bučevcih. Za kmeta visoko izobražen, se je udeleževal političnega življenja med Slovenci od časa slovenskih taborov, ki se jih je z navdušenjem udeležil. „Slov. Gospodarju“ je bil naročnik od 1. njegove številke in Slov. Kmetijski zvezi zvest in vodilen pristaš od njega spočetka. Naj mu bo Bog plačnik za vsa njegova dela! Njegovi duši svetila večna luč! G. bogoslovnemu profesorju in velespoštovani redbinai Slavičevi pa naše najiskrenejše sožalje!

Proti izvažanju poljskih pridelkov in drugih živil, katere rekvirirajo pri slovenskih kmetih in jih spravljajo v nemške kraje, se odločno ugovarjal z

odprtin pismom na grofa Claryja načelnik slovensko-stajerskega Narodnega sveta dr. Verstovšek.

Zategadelj naj ostane vse, kar odda naš kmet, na slovenskih tleh za naše ljudi. Dr. Verstovšek obita grofu Claryju, da cesarska namestnika podpira tihotapstvo živil iz naših krajev in da za izredno visoke cene kupuje živila pri slovenskih kmetih, samo da bi dobili nemški kraji čim več živil od nas. Načelnik Stajerskega Narodnega sveta je nadalje v posebni brzojavki na cesarskega namestnika najodločneje protestiral proti vsaki rekviziciji pridelkov in živine na Slov. Stajerskem. Mi bomo naše ozdravne zaloge živil krvavo potrebovali za naše brate in seestre v Jugoslaviji, ki bodo brez hrane.

Železje za obroče. Prehranjevalni urad mariborskega okrajnega glavarstva ima na razpolago železje za obroče (za sode in skafe). Železje dobijo samo posestniki mariborskega političnega okraja. — Omenjeni urad ima v zalogi tudi več finega premoaga (koksa) za kovače. Prošnje za obroče in premog naj bodo kolikor mogoče kratke.

Zelje in repa. Prehranjevalni urad mariborskega okraja v Mariboru, Edm. Smidova ulica, prosi kmete, ki imajo na razpolago kaj zelja (glav) ali korenja, naj ga ponudijo temu uradu. Zelje in korenje se bo dobro plačalo. Po možnosti se bo dalo tudi nekaj sveč. Zelje in korenje se rabi samo za potrebe v mariborskem okraju.

Železniška nesreča se je zgodila dne 20. t. m. pri Kapfenbergu na Gornjem Stajerskem. Ponočni brzovlak iz Dunaja je trčil v del tovarnega vlaka, v ta kup razvalin pa je še zavozil vojaški vlak.

Med mrtvimi so večinoma nemški in madžarski častniki.

Maribor. Naš občinski svet je poslal cesarju protest proti združenju Slov. Stajerja z Jugoslavijo. Mariborski purgarji jokajo in

Nemci jokajo, ker vedo, da se njih lažija potaplja. Za njihove proteste in brzojavke se nihče ne zveni več. Če hočejo doseči milost, naj pišejo naravnost Wilsonu. Če pa jim je Severna Amerika predaleč, pa naj izrazijo svoje želje našemu Narodnemu svetu. Ker jim naslov Narodnega sveta v Mariboru gotovo ni znan, naj se obrnejo na predsednika Stajerskega Narodnega sveta dr. Verstovška.

Študenti pri Mariboru. V sredo dne 16. okt. je umrl podpredsednik tukajšnjega Kat. slov. izob. društva, kovač južne železnice, Mihael Pavlovič. Pogreb se je vršil v soboto, dne 19. oktobra. Katoliško in narodno zavednemu Slovencu svetila večna luč!

Gornjigrad. Katoliško izobraževalno društvo v Gornjemgradu priredi v nedeljo, dne 27. t. m., ob 3. uri popoldne, gledališko igro „Mlinar in njegova hči.“ Čisti dobiček je določen v dobrodelne namene. Se vabi k obilni udeležbi! — Odbor.

Loterijske številke.

Trst, 16. oktobra 1918 82 41 57 50 27
Dunaj, 19. oktobra 1918 66 73 19 59 5

Mala naznanila.

Ena beseda stane 10 vinarjev.

XX Kupi se: XX

Trijerje, štatlilke, gepeljae, mlattinice in slomorenice kupite najbolje pri Jos. Osolin-u v Laškem trgu. 1874

1000 hektol.

prima jabolčnika in hrusevca
kupi tvrdka Wilcher, veletrgovina, Gradec, Annenstraße 61. (26 Kienr.)

XX Proda se: XX

Imam 2 konja, 3 leta stara, na prodaji. I. Poš, Maribor, Korotška cesta 20. 1466

Zeljate in kolerabine sadike

se dobijo vsako sredo in petek od 3.—5. popoldne. 100 kemačov 4 K. Proda se usmajaj 100 kom. pri provianturi nedostopnega bataljona c. in kr. pešpolka 47, dravska vojašnica, Maribor. 1461

Proda se

v Malihdol pri Vojniku takoj imenovano „Londarjevo“ vinogradno posestvo. Poslopje zidano, s opeko krito, deloma amerikanec, deloma star les, sadonostnik, gozd, skupaj okoli tri orale, s letošnjim ali brez letošnjega pridelka, posodo itd. Prvovrstna vinogradna lega, last nekdanjega Zajčkega samostana. Helena Feuser, Male-dol, p. Vojnik. 1844

Lep težki voz se proda Ma-ribor, Šolska ulica 1, Kaffee central. 1415

Prima belo apno

se dobi pri O. Fikel, Volksgartenstrasse 27, Maribor. Priporočila, da se presarbi vaak z apnom že za prihajajo leto. 1830

Pozor! Najboljša prilika za naložitev kapitala!

Šiša v Mariboru. V sredini mesta, Viktoringhova ulica 18 in 15. Veliko dvorišče. 4 stanovanja, 5 trgovin v hiši. Dobrodošla trgovina z dalmatinskim vinom, ki obstoji že od l. 1908 se proda s vsemi pritisklinami (vino, steklenice, posoda, kazaški i. t. d.) radi boleznai posestnika. Pismeno ponudbe na: F. Cvitanč, Maribor, Viktoringhova ul. 1223

Najboljše špeterijsko blago, najbolje barve za obloke zav. 60 v, suhe in oljate barve, firmenadomestilo se dobila od 15. sept. naprej pri tvrdki Ivan Dečko, Celje, nasproti Narod. doma. 1197

XX Službe: XX

Okrajna bolniška blagajna Maribor

išče sposobne osebe, ki bi vzdrževale kontrolo kot postransko službo za okrožje Ruše. Ponudbe zanesljivih oseb, še mogoče pensionistov s sedeštem v Rušah, takej za vodstvo bolniške blagajne. 1463

Viničar z 4 delmočmi se sprejme pri g. Bregar, Kamnica 41 pri Mariboru. 1433

Prodajalca inženira v /manufakturi /in /špeterijskih stroki, zmogni o /h /čežnih /jezikov, oskrba in /stanovanje v hiši, se sprejme v mestu na Sl. Stajerskem. Ponudbe na upravo pod „Škrbna št 1444“. 1463

Sprejemam viničarja z 2 delavci, tudi ženske niso izključene. Imam tudi jezerska prazna na prodaji. Jožef Gungl, posestnik v Jarenin, dolu, v Jarenine. 1465

Sode-pelovnjeke dam poseni za živila. Maribor, Viktoringhova ul. 25., I. nadst. 1460

Pridno **deklo**, z dobro krepko, plačo in hrano sprejme takoj restavracija Narodni dom, Maribor. 1466

Kuharico,

katera zna sasma dobro kuhati, se proti dobremu plačilu takoj sprejme pri trgovcu Alojziju Vrščič v Ljutomeru. 1437

Hlapec se sprejme v župnišče zdaj ali pozneje. 1449

Za gospodinjca na večje gospodinjstvo gre dekle, ki zna vsa kmetarska dela in se razume v fini tako tudi v navadni kuhinji. Razume se tudi na gostilno. Ponudbe do 1. nov. pod Luci Weg, p. Sehnica ob Dravi. 1441

Grem za natakario na deželo, dobro računstvo je sigurno. Zna prijeti vsako fino delo v boljši hiši. Ponudbe na Luci Weg, p. Sehnica ob Dravi. 1441

Majster isurjen v vsake vrstnem poljedelskem delu in v živinereji, žena v svinjereji, se sprejme takoj proti dobremu plačilu, hrani in stanovanju pri pos. Felix Božič v Lembergu pri Mariboru. Družine z odraslimi otroci prednost. 1445

Služba orglavca in cerkvenika je razpisana od 15. nov. v St. Janžu pri Spod. Dravogradu. Plača obstoji v gotovini, v bernji in v zemljišču. — Cerkevno predstojstvo. 1437

Viničar s 4—5 delavskimi močmi se sprejme takoj. Maribor, Šolska ul. 1, Café Central 1414

Išče se pridna dekla k svinjam in kravam v župnišče v brežinskem okraju. Plača mesečno 40 K in 1 par usnjatih čevljev. Naslov v pravi lista pod „Dekla 1891.“

Takoj se sprejme učence v strosti od 16—18 let na 5 leta pri g. Antonu Marčič, usnjari, Novi Bistrica. Prvo leto plače K 100, drugo 200 K, krana in obleka brezplačno. 1893,

Pri Radinski štlini se sprejmejo takoj štiri pridni hlapci in sicer 2 k konjem in dva k volom; plača po dogovoru. Istotam se sprejme tudi več drugih ženskih in moških del. modl. Stanovanje in polna prehrana. Naslov: Zdravilišče, Radenci. 1368

Viničar z 2 del. močmi se sprejme pri Eibel, Krčevine 36, nad Ratscherhofom pri Mariboru. 1381

Zanesljivega viničarja z eno ali dvema del. moč. sprejme Ferenčič, Maribor, Grajska ul. 8. 1393

Železni kotel za žganje in razni okviri in ena podoba Matere Božje se zamenja za živila. Maribor, Viktoringhova ul. 26, na dvorišču. 1357

Viničar z 2—3 del. močmi se sprejme za vinograd 2 ozala. O. Billebeck, Maribor, Gosposka ul. 29 ali Kamnica, „Hermanruhe“. 1857

Mesarje išče „Deželno mesto za vzgojevanje živine v Ljubljani“ s 1. novembrom 1918 proti dobri plači in hrani. Pismeno ponudbe v dohassli strokovne sposobnosti poslati na urad: Ljubljana, Turjaški trg 1, še boljše pa, če se mesarji, ki želijo stopiti v službo sglase osebno v našem uradu. 1369

XX Hrana: XX

Fina rabljena zimska suknja za gospode srednje velikosti, 2 para dobrih otroških čevljev za otroke 5—6 let, še odda za živila. Maribor, Ratscherjeva ul. 2. vrata 7. 1464

Dam predpasnike iz modrega druka za krompir. Maribor, Franc Jožefova ulica 11, I. nadstropje levo. 1480

Išče se meblirana soba v bližini marib. kolodvora, Naslov v upravi pod „Soba št. 1429.“

2 lepi oljasti slik, Kristus in Marija, velikost 70x58 cm. Z poslušnimi okvirji zamenjam za sivila. Gyra, Maribor, Tegetthofova c. 45. 1431

Nakup in prodaja antikit. Gyra, Maribor, Tegetthofova c. 43. 1432

Mečne čivilje in škornje št 43 da sa mast, krompir in koruzno moko. Mach, Maribor, Princ Eugenstr. 8. 1427

Izgubila se je ročna torbica s K 1400 in zapisnikom na ime Jožefine Tisso. Kdor najde, naj odda proti lepi nagradi pri Ernst Tisso Sp. Sv. Kungota. 1425

Tabak (štange) in blago za vtroke se da za živeč, najraje žito ali moko. Ponudbe na Pavla Udovč, Celje, Brez 83. 1443

Velik z železom okovan zabojs ključavnice, 2 lanena samis na prta se odda za živila, Maribor, Gosposka ulica 44, II. nad. levo. 1467

Dam živila, za en par novih dežnih konjskih plakt. „Kmet 1459“

Kupim 10—20 vagonov smrekovih storžev ali struc odtrganih od drevoja. Prevzemem le naložen vagon. Radolf Starovanič, Konjice, Stajersko. 1436

Jabolka kupuje po najboljših cenah Karel Schmidt, Gosposka ul. 18, Maribor. 1469

Proda se po niski ceni do 27. oktobra okoli 80 m blaga, plitna robeav, za ženske obleke in druge stvari, s svojimi preselitve. Ana Ferlinc, Tegetthofova ulica 6, Maribor. 1461

Prodaj: 2 postelji, blaznaste vloge, omario s predali in nastavkom, dvejni lifoner in ena peč. Vpraša se pri: M. Manil, Viktoringhova ulica 18, Marib. 1435

Dobra moška obleka in mobilije se prodajo deloma za živila, deloma za denar. Maribor, Kernergr. 3, Maribor. 1463

Močni hrastovi sodi se prodajo za živila. Maribor, Ovetična ulica 13, vrata I., med 11. in 12. uro. 1453.

Velika, **uta** z ope mečna, ki jo kri ta blizu kolodvora in okoli 40.000 zidne opeke, proda Oto Kartin, trgovce, Gornja Poljskava pri Pragerskem. 1440

Izvrstno idoča gostilna s velikim vrtom za zelenjavo v zelo prometnem kraju poleg mesta Celje se valed nakupa drugje takoj proda. Naslov pove uprava lista pod „Gostilna št. 1446.“

Nova ženska obleka se takoj proda. Vpraša se pri Mariji Nerat, Tappeinerjev trg št. 9, podstrešje, Maribor. 1425

Prodajm lepo posestvo v Witmansdorfu 16, 4 orale leza; njive, travnikov je 12 oralo, skupaj 16 oralo. Dve kravi, in tudi živeča zraven. Cena je 76.000 K. Marija Frankeš, Wittmansdorf 16. p. Sv. Peter pri Cmureku. 1426

Dam proti zamenji moke in šifla popolno postelj s žimnicami in riuhami vred, kakor tudi 2 konjski odeji in 3 konjske mreže proti obrambni mah in suknja, za 16 letnega dečka. G. Marija Černovšek, Maribor, Kokošinecova ulica 35, zraven Krčevinske šole. 1410

Ukradena je bila mesca sušca velika svinjaka koža brez sprednjih delov. Prosi se vse dotične usnjare, kateri bi imeli kako slično kožo v delu, da jo prej ne odda dokler ne naznani to meni Zupančič Peter, Bistrica pri Mariboru. 1401

XXXXXXXXXXXX

Prva slovenska veletrgovina papirja in galanterije VILKO WEIXL MARIBOR, Glavni trg št. 22,

priporoča svojo bogato zalogo šolskih potrebščin, kakor: šolske torbice, table, gobice, kamenčke, radirke, zvezke, svinčnike, peresa itd. kakor sploh vse pisarniške potrebščine. Velikanska izbira vsakovrstnih razglednic. Ravno kar doše nove narodne razglednice, kakor narodne neše vseh slovanskih narodov. 1382

P. VII 159/18

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ptuj je po prošnji Franca in Teresije Haladeca po kuratorju Ernst Majenčič pos. v Fobregju na prodaji po javni dražbi sledeča nepremičnina par. št. 96 v l. 118 k. c. Robrež za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 5000 K. Dražba se bo vršila dne 29. oktobra 1918 depedne ob 9. uri pri tej sodnji v izbi št. 19. Ponudbe pod izhlačno ceno se sprejmejo. Družbene izkupilo je polkiti tekom 1 tedna pri sodnji. Družbene pogoje je mogoče vpregledati pri podpisani sodnji isba št. 13. — C. kr. okrajna sodnja Ptuj, odd. VII, dne 14. oktobra 1918. 1443

Vsakemu posestniku v korist,

ako si nabavi poprej kot mogoče, dekle, še dobi poljedelsko stroje s priprave. Priporočam k nakupu sledeče stroje, dekle je še v nalogi: viteljne, mlattinice, reporenice, žitne čistilnice, drobilne mlino, trijerje ali žitne zbiralnice stiskalnice, pocinkane Akra seelke za gnojnice, pocinkane braprililike v različnih velikostih, šivalne stroje, koruzne zokarje za ručni in vitelni pogon itd. Cene bodo vsaki dan večje in vedne težje za dobiti. Zaloga in zastopstvo poljedelskih strojev, Ivan Hajaj, Maribor, Tegetthofova cesta 45, nasproti glavnega kolodvora. 1409

Prisneno **zagorsko apno** v kosih najboljše samo na vagone, razpečava svrdka F. Weibergerja za nasl., spnenice, Zagorje ob Savi. 1297

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice 1-80 K. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznanih in pohvalnih pisem. Fr. Fruil, mestna lekarna „pri c. kr. orlu“, Maribor, Glavni trg 15, blizu rotovža.

Zahvale.

Nisem verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj so sem se prepričal, da res pomagajo. Vam izrekam lepo hvalo ter priporočam to zdravilo vsem svinjerejem. Prosim, pošljite mi spet svinjskih kapljic za rdečico in sicer hitro kakor morete 6 steklenic. S pozdravom Ivan Škorjanc. Srednja vas, dne 6 avg. 1916. — Kebelj, 30. avg. 1918. Prosim pošljite 15 steklenic Vaših priznanih dobrih kapljic za svinje, in sicer po poštnem povzetju, ker so dobre, kar sem že sam poskusil. Naslov: Henrik Bregant, naddučitelj Kebelj, p. Oplotnica. 968

Marija, žalostna Mati. Premišljevanja in molitve. Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor bogoslovja v Mariboru. Mirno lahko trdimo, da tako popolnega, izvirnega molitvenika še Slovenci do sedaj nimamo, kakor je ta. Pisatelj, neumorni organizator slovenskega ljudstva, se je v resnici potrudil podati svojemu ljudstvu nekaj dobrega. Knjiga vsebuje v prvem delu osem obširnih premišljevanj o Žalostni Materi božji, kakršnih dosedaj še ni bilo v slovenski nabožni književnosti. Premišljevanjem sledi veliko število zlatih pobožnosti v čast Žalostni Materi in v čast trpljenju Jezusovemu, štiri sv. maše in zbirka splošnih molitev in pobožnosti. Ob koncu je g. pisatelj še dodal razne molitve v boleznih, za bolnika, za umirajoč in za rajne. Novo knjigo prav toplo priporočamo. Cena s poštnino vred K 6.50. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Križev pot za vojni čas obsega res v srce segajoča premišljevanja o Kristusovem trpljenju. Poleg tega še ima knjižica veliko molitev za razne potrebe posebno pa toliko potrebne molitve za mir. Stane pa s poštnino vred 20 v komad. 50 komadov pa 8 K. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Jugoslavija Jugoslovanom. Knjižica, ki se je tako priljubila našemu ljudstvu, se zopet dobi v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Cena s poštnino vred 50 vin. Slovenci, sežite pridno po njej!

Pri Peljčanaah 1/4 ure od postaje je prostovoljno na prodaj posestvo, okoli 18 oralo, njive, travnik, hosta, vinograd, novo poslopje in gostilna. Cena 52.000 kron. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri Fr. Gajšek u, gostilničar. 1465

Vino in sadni mošt, močno, pokvarjeno, zavroto kakor tudi diši po plesnobi se popravi. Prosi se vzorec poslati na naslov: Peter Škerbec pri deželnom odboru, Gorica, Primorsko. 69

Miši-podgane stenice-ščurki

Izdelovanje in razpošiljanje preizkuš. radikalno učinkovitega uničevaln. sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane i. miši K 5— za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2—; uničevalec moljev K 2—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3—; sem spajdači razprševalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2—; prašek za uši v obleki in perilu K 2—; tinktura za bolhe pri pseh K 1-50; Prašek proti kurjim ušem K 2—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3—.

— Pošilja po povzetju Zavod za pokročevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 35. Petrijska ulica 3/III. 638

ZAHVALA.

Nepričakovana smrt našega preljubljenega **LOJZE-TA,**

kaplana malenedelškega, katerega amo prepeljali k Sv. Petru in dne 18. okt. položili v rodniški grob, nas je pogreznila v globoko tuge in žalosti. Za preglednje dokaze sočutja ob tej bridki izgubi se zahvaljujemo tem potom vsem, ki so rajnemu in nam vsem v teh dneh žalosti, kaj dobrega storili, posebno č. g. dokt. Ljutomerškemu č. g. prof. Cestniku, in J. Weixlu, župniku križevskemu, domačemu g. župniku, vsem č. g. duhovnikom, č. učiteljskim, posebno dekletom Marijine družbe andrašovske, Maliki Šlambergerjevi, ki je raket pripeljala k Sv. Petru in tudi našima č. g. duhovnikom, ki sta mu pripravila pri bredu lep sprejem in pogreb na Goro, vsem, ki so kaj pripomogli k lepemu pogrebu in posodili poslednjo pet rajnemu. Bog plačaj tisočkrat! — Pri Sv. Petru niza Maribora, dne 18. okt. 1918. 1434

Žalajoča rodbina Šlik-ova.

ZAHVALA.

Za premmnoge dokaze iskrenega sočutja povodom izgubanešega ljubega sina in brata

KARLA.

izrekam najprišrč. zahvalo vsem sorod. soseđ. prijateljem, ki so ga spremlili k večnemu počitku. Tolažilne besede ob njegovem grobu nam ostanejo vedno v spominu. Bil je žrtev te vojke. 1447

Globoče pri Vojniku, dne 18. oktobra 1918.

Žalajoča rodbina Videnšek.